

JAARVERSLAG

including English summary

2017

rotterdam
festivals!

U1 AGENDA
RDAM

INHOUDSOPGAVE

Met vereende kracht vooruit	4
Festivals	5
Karakteristiek festivalaanbod.....	6
Breed publiek.....	9
Financieel ondersteunde Rotterdamse festivals.....	10
Publiek en thema's Rotterdamse festivals.....	12
Sterke sector	13
Cultuurparticipatie	16
Uitagenda Rotterdam	17
Onderzoek en expertise	18
Bedrijfsvoering	19
Verslag raad van toezicht	20
English summary	21
Bijlage 1: Bijdragen aan derden.....	22
Bijlage 2: Leden en profiel raad van toezicht.....	23
Dank aan alle partners en Colofon	25

WAT DOEN WE?

Rotterdam Festivals coördineert het evenementenbeleid in Rotterdam en stimuleert de cultuurparticipatie van Rotterdammers. Wij realiseren een karakteristiek festivalaanbod met evenementen die breed gedragen worden, de thema's van de stad weerspiegelen en diep doordringen in de stad en in de wereld.

Onder de naam Uitagenda Rotterdam werkt Rotterdam Festivals aan het bereiken van een groot en breed publiek voor het cultuuraanbod in de stad. De kennis van het publiek die wij opbouwen, delen we actief met de sector.

MET VEREENDE KRACHT VOORUIT

Na een jaar waarin spectaculaire projecten als De Trap en de MTV Europe Music Awards veel aandacht trokken, was 2017 'gewoon' een goed jaar. Een jaar waarin Rotterdam Festivals zich als vanouds samen met de festivalorganisatoren en culturele instellingen volop heeft ingezet om Rotterdam nóg aantrekkelijker en leuker te maken. Art Rotterdam Week en het Maritieme Weekend wonnen opnieuw aan kracht, en ook de nog jonge Rotterdam Architectuur Maand krijgt steeds meer vorm. Zo reageerden mijn buitenlandse collega's met veel bewondering op de creatieve wijze waarop wij tijdens Rotterdamse Dakendagen de stad gebruiken. Met koorddansers tussen de Lijnbaanflats, een historische beeldentuin op het dak van de Bijenkorf en een iftar op het dak van gebouw De Heuvel. Het zijn stuk voor stuk mooie evenementen die lang niet iedere stad weet te realiseren.

Ook de positieve ontwikkeling die veel jonge, cultureel zeer diverse initiatieven doormaken, vallen mij dit jaar op. Nieuw in 2017 waren Festival Magia en Reggae Rotterdam, terwijl REC. en het Sodade Festival beiden een succesvolle tweede editie kenden. Samen met andere

evenementen, waaronder het nog maar vijf jaar oude Djemaa el Fna Rotterdam, veranderen en verrijken zij het festivalaanbod.

Naast de onvolprezen plannenmakers in de stad bereiken we die breedte van het aanbod ook door gedegen kennis van ons (potentiële) publiek. Kennis die steeds meer meeweegt bij het samenstellen van de agenda en die ervoor zorgt dat we bijna twee derde van de Rotterdammers bereiken. Wij zijn dan ook heel blij dat de Rotterdamse culturele instellingen met elkaar besloten hebben om dat onderzoek uit te breiden en samen te werken aan een optimaal publieksbereik voor de hele sector. Dat is een gezamenlijke stap die nog nergens in Nederland is vertoond en die de komende jaren een belangrijke bijdrage kan leveren aan een inspirerend cultuuraanbod voor iedereen.

In dat opzicht zou 2017 wel eens een héél belangrijk jaar kunnen zijn geweest.

Johan Moerman, directeur/bestuurder
Rotterdam Festivals, maart 2018

FESTIVALS

Met een gevarieerd en karakteristiek festivalaanbod dat goed bij Rotterdam past, bereiken we een groot en breed publiek: dat is de centrale doelstelling van Rotterdam Festivals.

Rotterdam Festivals is blij met het overweldigende initiatief vanuit de stad. We hebben het voorrecht om te mogen werken met een groots aanbod van plannen. Elk jaar op 1 juni doen wij een oproep voor het indienen van plannen – voor een plek op de evenementenkalender of financiële ondersteuning. Vervolgens stellen wij in overleg met de (gemeentelijke) diensten een kalender samen, evenwichtig qua tijd, ruimte, doelgroep en thema. Belangrijke sportevenementen stemmen we af met Rotterdam Topsport.

Niet alle aanmeldingen en aanvragen kunnen worden gehonoreerd. Wij hebben te maken met beperkte ruimte op de kalender en capaciteit bij Politie Rotterdam, en een begreemd budget. Daarnaast moeten we ook altijd rekening houden met (grootschalige) werkzaamheden, bouwprojecten en bijbehorende omleidingsroutes.

LICHTE DALING INGEDIENDE PLANNEN

Na de uitbundige groei lijkt het aantal aanvragen voor een plek op de kalender zich te stabiliseren. De hoeveelheid aanmeldingen voor de evenementenkalender 2017 was met 224 iets onder het niveau van 2016 met 235 aanmeldingen. Ook dit jaar ontvingen we een groot aantal nieuwe aanvragen en plaatsten we elf (het streven was minimaal vijf) nieuwe evenementen op de kalender, waaronder IJsvrij Park Festival, 010 SAYS IT ALL en Crazy Sexy Cool Halloween.

RUIMTE VOOR VERNIEUWING

Rotterdam Festivals ondersteunt een aantal evenementen ook financieel. In 2017 waren dit er 59 (het streven is 40), ten opzichte van 67 in 2016. Van ons vrij besteedbare programmabudget ging 25% naar nieuwe evenementen (streefpercentage: minimaal 15%). Op pagina 10 en 11 vindt u een overzicht van de door Rotterdam Festivals financieel ondersteunde evenementen in 2017.

"EEN MUZIEKFESTIVAL DAT WÉL EEN AFSPIEGELING VAN DE NEDERLANDSE SAMENLEVING TOONT: HET KAN, BLIJKT OP HET ROTTERDAMSE REC. FESTIVAL."

recensie de Volkskrant over REC. 2017

Festival Magia | Bas Czerwinski

Rec. Festival | Jordy Brada

KARAKTERISTIEK FESTIVALAANBOD

Ons beleid om de thema's van de stad geclusterd te presenteren in periodes rondom iconische evenementen is succesvol. Zo was het programma van de Art Rotterdam Week groter en veelzijdiger dan ooit. Ook het fringe-programma van North Sea Jazz, North Sea Round Town, groeide wederom in aanbod, bezoekers en media-aandacht. De iconische evenementen en periodes weerspiegelen de karakteristieke thema's van de stad en positioneren Rotterdam als een aantrekkelijke, kosmopolitische stad.

Ook in 2017 heeft Rotterdam Festivals ingezet op de verdieping en uitbreiding van de clusters. Er is extra geïnvesteerd in bijzondere programma's die (internationale) media-aandacht genereren, en in zichtbaarheid in de stad door randprogramma en *city dressing*. In samenwerking met Rotterdam Partners is er voor alle iconische evenementen geïnvesteerd in aanvullende internationale persbewerking.

"NORTH SEA JAZZ IS STEEDS DIEPER GEWORTELD IN DE STAD. DAT IS MEDE TE DANKEN AAN HET GELIEERDE NORTH SEA ROUND TOWN, DAT HET FESTIVAL MET EEN GRATIS PROGRAMMA TOEGANKELIJK HOUDT VOOR ALLE ROTTERDAMMERS."

Pex Langenberg, wethouder Mobiliteit, Duurzaamheid en Cultuur gemeente Rotterdam

INTERNATIONALE CULTUURSTAD

Met toonaangevende festivals haalt Rotterdam professionals én liefhebbers uit binnen- en buitenland naar de stad.

Rotterdam Festivals ziet graag dat de iconische evenementen in de héle stad leven, dieper doordringen in de stad. In juli 2017 mochten we bekendmaken dat Rotterdam en North Sea Jazz hun samenwerking voortzetten. Het festival blijft minimaal tot en met 2022 in de stad. Sinds 2016 is Edison Jazz/World een samenwerking aangegaan met Rotterdam Festivals en North Sea Round Town. Het uitreiken van de Edisons kreeg dankzij oevreprijswinnaars Joshua Redman (internationaal) en Lee Towers (nationaal) veel pers aandacht en heeft daarmee in 2017 weer aan bekendheid gewonnen.

Sinds 2016 zetten wij ons in om minimaal eenmaal per jaar een grote tentoonstelling zichtbaar te maken in de buitenruimte. Zo waren de grote Peter Lindberg-foto's op onder andere het gebouw van Nationale Nederlanden tot en met de Art Rotterdam Week in februari zichtbaar in de stad. En in aansluiting op de tentoonstelling *Etnomanie* in het Nederlands Fotomuseum werden tijdens Rotterdam Unlimited levensgrote beelden getoond op diverse prominente plekken, zoals het Schouwburgplein en WTC.

“STOERE IJSBREKER STEELT DE SHOW IN ROTTERDAM.”

Reformatorisch Dagblad

Wereldhavendagen | Anne Reitsma Fotografie

MODERNE ARCHITECTUURSTAD

Rotterdam krijgt internationaal veel erkenning als moderne architectuurstad. Architectuur, stedenbouw en de manier waarop die de inwoners en bezoekers van de stad beïnvloeden, is daarom een van de centrale thema's in het evenementenbeleid.

In 2016 zijn we gestart met het gezamenlijk presenteren van het architecturaanbod tijdens de Rotterdam Architectuur Maand in juni. Dit initiatief van Rotterdam Festivals, Architectuur Instituut Rotterdam (AIR) en Rotterdam Partners groeit dankzij de samenwerking met tal van organisatoren in de stad gestaag uit tot een jaarlijkse traditie voor liefhebbers en professionals. De Rotterdam Architectuur Maand bood een gevarieerd programma vol festivals, lezingen, exposities en bijzondere projecten. De iftar tijdens Rotterdamse Dakendagen werd door de International Festival & Event Association bekroond met de Golden Pinnacle voor Best New Event Within an Existing Event. Zig-ZagZuid nam bezoekers mee op avontuur op en rond Zuidplein met kunstinstallaties en tours.

Naast de meerdaagse festivals nodigden bijzondere projecten bezoekers uit om unieke momenten te beleven. Op initiatief van Rotterdamse Dakendagen, Museum Rotterdam en CBK Rotterdam opende op het dak van de Bijenkorf een historische beeldentuin, die aan meer dan 8.000 bezoekers ook een prachtig uitzicht bood op de herinrichting van de Coolsingel. Bij Wake Up in Architecture kon men wakker worden bij toparchitecten als Francine Houben en Winy Maas thuis.

Meerdere initiatieven boden dit jaar mogelijkheden voor kennisuitwisseling tussen professionals in de creatieve industrie. Het expertprogramma van de Dag van de Architectuur over de herontwikkeling van de Wilhelminapier bijvoorbeeld, of de kennisdag over Wonen op Daken van Rotterdamse Dakendagen. De internationaal gerenommeerde landschapsarchitect Adriaan Geuze gaf op initiatief van AIR een lezing over de landschapsidentiteit van Rotterdam.

MARITIEME STAD

Rotterdam is de dynamische thuisstad van Europa's grootste haven. Een internationaal georiënteerde stad, door de haven verbonden met talrijke landen, steden en mensen wereldwijd.

Het Maritieme Weekend in september ontwikkelt zich sterk. Wereldhavendagen, het grootste jaarlijkse maritieme evenement van Nederland, trok met de veertigste editie en prachtig zomerweer 430.000 bezoekers naar de verschillende excursies en demonstraties op de Nieuwe Maas. Grootste publiekstrekker was de BigRoll Baffin, een speciale ladingschip van 173m lang. Dit schip stond ook centraal tijdens de extra grote zaterdagavondshow, die mede dankzij een extra investering van Rotterdam Festivals en Havenbedrijf Rotterdam tot stand kon komen. Zo'n 50.000 bezoekers konden genieten van optredens van verschillende artiesten zoals Level 42 en Nielson, en een extra groots vuurwerk.

Het feestgevoel werd op zaterdagavond versterkt door De Nacht van de Kaap, een festival dat het roemruchte verleden van Katendrecht als zeemanskwartier, rosse buurt en de beruchtste uitgaanswijk van Rotterdam laat herleven. In 2017 was het festival al weken van tevoren uitverkocht. De in publieksaantallen grootste editie van De Nacht van de Kaap zette grote namen op het affiche, zoals Paul de Leeuw, Brigitte Kaandorp en Loes Luca, die nog één keer samen met haar moeder optrad.

Ook Het Maritiem Museum is op dreef en het Internationale Shantyfestival Rotterdam keerde terug. Nieuw was het World Port Busker Festival, waarbij meer dan 25 straatmuzikanten uit havensteden wereldwijd optraden, onder andere tussen het winkelende publiek in het centrum van Rotterdam. Op vrijdagavond traden de buskers op in kroegen van de Witte de Withstraat en de Nieuwe Binnenweg. Zo werd voor het eerst een verbinding gelegd tussen de horeca in het centrum en het Maritieme Weekend. Daarmee is het Maritieme Weekend niet alleen op de kades en in de haven zichtbaar en voelbaar, maar ook dieper in de stad.

"HET IS ZO'N ONTDEKKINGSREIS HIER EN ER IS ZOVEEL HARMONIE. SURINAAMS ETEN, STROOPWAFELS, BAKLAVA, MAROKKAANSE BASTILLA EN FALAFEL NAAST ELKAAR! HET IS GEWELDIG."

Fatima, bezoeker Djemaa el Fna Rotterdam

JONGE STAD

Rotterdam kent een uitgebreide jongerencultuur die zich sterk uit in muziek. Daarom streven we naar een veelzijdig en pluriform festivalaanbod voor een jong publiek.

Rotterdam Festivals heeft de afgelopen jaren bewust geadviseerd om ruimte te maken voor sterk lokaal gewortelde elektronischmuziekfestivals met een sterke eigen achterban en een divers publieksbereik. De keuze voor lokale concepten uit zich in festivals die goed passen bij het specifieke karakter van Rotterdam, zoals Blijdorp Festival, Crazy Sexy Cool (inclusief een eerste speciale Halloween-editie), Triangle en Rotterdam Rave. The Flying Dutch was ook in 2017 de grootste publiekstrekker.

Het Bevrijdingsfestival Zuid-Holland kon, mede door een extra investering van Rotterdam Festivals, uitbreiden, waarbij Het Park (bij de Euromast) voor het eerst in zijn geheel kon worden gebruikt. Het bezoekersaantal steeg hierdoor van 35.000 bezoekers in 2016 naar 50.000 bezoekers in 2017. REC. kende een goede tweede editie, de eerste zonder samenwerking met MTV, en kreeg hiervoor – ondanks een aantal productionele hobbels – wederom zeer lovende recensies van zowel publiek als de nationale pers.

MULTICULTURELE STAD

Culturele diversiteit zit in het DNA van Rotterdam. Dat zien we terug in een divers en vernieuwend festivalaanbod voor alle Rotterdammers.

Rotterdam Unlimited kende een totaal verregende editie. Waar er bij de parade van het Zomercarnaval en The Battle of the Drums nog flinke buien vielen, vond er tijdens de Hofpleinconcerten op zaterdagavond een ware wolkbreuk plaats. Een enorme teleurstelling, ook omdat de organisatie samen met Rotterdam Festivals extra had geïnvesteerd in de Hofplein-programmering. Om het verlies aan publieksinkomsten op te kunnen vangen, heeft Rotterdam Festivals Rotterdam Unlimited extra ondersteund vanuit de Slechtweer Reserve.

Daar waar Rotterdam al bekend was met de gespecialiseerde filmfestivals zoals Festival Latino Americano, Arab Film Festival en Camera Japan, zagen we in 2017 een nieuwe trend: de opkomst van gespecialiseerde muziekfestivals, zoals Festival Magia, Sodade Festival en Reggae Rotterdam. Sodade Festival vond weliswaar voor de tweede keer plaats, maar werd in 2017 voor het eerst door Rotterdam Festivals ondersteund. Het festival verkocht de Doelen volledig uit en kende een zeer succesvolle editie met een rijke schakering aan Kaapverdische artiesten. Sodade won een prijs

voor Beste Festival bij de Rotterdam Music Awards 2017. Ook het nieuwe festival Reggae Rotterdam was stijf uitverkocht, maar kende een aantal productionele problemen, wat we terugzagen in de uitkomsten van het publieksonderzoek. Hetzelfde geldt voor het nieuwe Festival Magia, dat nieuwe combinaties van niet-westerse muziek in de breedste zin van het woord presenteerde. Ook bij dit nieuwe festival verliep de productie niet vlekkeloos. Beide festivals lieten echter positieve uitkomsten zien in de vorm van hoge waarderingen voor programma en publiek.

Djemaa el Fna Rotterdam vierde het eerste lustrum. Daar waar de eerste editie nog 12.000 bezoekers trok, is dat inmiddels verdubbeld tot 24.000. De organisatie heeft samen met verschillende partners geïnvesteerd in het inhoudelijke culturele programma. Dat vertaalde zich dit jaar bijvoorbeeld naar een verdieping van het muziekprogramma, nieuwe samenwerkingen op het literair podium tussen schrijvers, columnisten, woordkunstenaars en muzikanten, en een uitgebreider kinderprogramma.

OVERIGE EVENEMENTEN/CITY LOUNGE

Rotterdam Festivals draagt bij aan een levendige binnenstad door te investeren in kleinschalige programmering op pleinen en in parken. Wij ondersteunen ook randprogramma bij tentoonstellingen.

Naast de iconische evenementen en periodes die de thema's van de stad weerspiegelen, is er in ons beleid ook ruimte voor (middel)grote festivals en kleinschalige programmering die niet in dat kader vallen, maar wel iets interessants toevoegen aan de kalender. Zo is er gedurende de zomer elk weekend iets te beleven op het Grotekerkplein, in het stationsgebied en op het Schouwburgplein.

Rotterdam Zingt op het Grotekerkplein en Rotterdam Pride op een zonovergoten Schouwburgplein waren daar mooie voorbeelden van, net als Castellors Rotterdam, een menselijke toren gebouwd door 139 Spaanse acrobaten én Rotterdammers, dat een speciaal element toevoegde aan het jaarlijks terugkerende Circusstad Festival op het Schouwburgplein.

De Pleinbioscoop vierde haar dertigjarig jubileum; het trok maar liefst 27.000 bezoekers naar het Museum-park om gezamenlijk film te kijken in de openlucht. Het OVG Veerhavenconcert vierde haar vijftiende editie. Het Nationale Vuurwerk, met 60.000 bezoekers op de kade en 1,8 miljoen kijkers op RTL, werd uitgebreid met een kindervuurwerk. Ondanks het slechte weer waren er toch 5.000 kinderen en werd het Nationale Kindervuurwerk op RTL en NOS *Jeugdjournaal* gezien door 1,4 miljoen kijkers.

59

FINANCIËEL
ONDERSTEUNDE
EVENEMENTEN**BREED PUBLIEK**

Rotterdam mag zich met recht een evenementenstad noemen, met bijzondere festivals. Naast een karakteristiek festivalaanbod willen we er ook voor zorgen dat het merendeel van de Rotterdamers bediend wordt.

FESTIVALBEZOEKERS

De financieel ondersteunde festivals hebben ruim 1,9 miljoen bezoekers getrokken, 0,9 miljoen minder dan in 2016. In dat jaar trok de manifestatie *Rotterdam viert de stad!* 800.000 bezoekers. Een verregende editie van het doorgaans ontzettend populaire Rotterdam Unlimited zorgde ten opzichte van 2016 voor 150.000 minder bezoeken.

PUBLIEKSWAARDERING

In 2017 is de meetmethode aangescherpt om betere aansluiting te vinden bij onderzoeken van landelijke partijen als VSBfonds en Fonds21. Daardoor zijn deze cijfers niet volledig vergelijkbaar met 2016. In de dit jaar gehouden onderzoeken vielen Baroeg Open Air, North Sea Round Town, Gergiev Festival, Wereldhavendagen, Wildlife Film Festival Rotterdam en Architectuur Film Festival Rotterdam op door een bovengemiddeld hoge publiekswaardering.

11

NIEUWE
EVENEMENTEN
OP DE KALENDER

1,9

MILJOEN
BEZOEKEN

-0,9 MILJOEN T.O.V. 2016

34%
-2% T.O.V. 2016BEZOEKERS
VAN BUITEN DE REGIO**

7,6***

WAARDERING
PROGRAMMA64% ROTTERDAMMERS
BEZOEKT EEN OF MEER VAN ONZE EVENEMENTEN*

7,8***

WAARDERING
ANDERE
ASPECTEN8,0
LOCATIE7,9
ANDERE
BEZOEKERS7,7
GASTVRIJHEID7,4
INFORMATIE-
VOORZIENING

* Dit wordt iedere twee jaar gemeten via de Vrijtijds-omnibus. De cijfers over 2017 zijn nog niet bekend.

** Gebaseerd op kaartverkoopdata en schattingen van bezoekcijfers in de evaluaties van organisatoren.

*** De publiekswaardering is een ongewogen gemiddelde, gebaseerd op publieksonderzoek bij 27 evenementen.

FINANCIËEL ONDERSTEUNDE ROTTERDAMSE FESTIVALS 2017

JANUARI

FLAMENCO BIËNNALE 4.533

ROTTERDAM CHINESE NEW YEAR 15.000

INTERNATIONAL FILM FESTIVAL ROTTERDAM*

FEBRUARI

ART ROTTERDAM WEEK

ABN AMRO WORLD TENNIS TOURNAMENT**

55.000
bezoeken

OBJECT ROTTERDAM

TEC ART

ROTTERDAM PHOTO

RC ART FAIR

ART ROTTERDAM

MAART

ISU WORLD SHORT TRACK SPEED SKATING CHAMPIONSHIPS**

APRIL

NN MARATHON ROTTERDAM**

30 JAAR ROTOWN 9.381

SLIDE FACTORY 12.880

PARFUM DE BOEMBOEM 1.506

AD SPORTFILMFESTIVAL ROTTERDAM 2.500

MEI

STADSFESTIVAL OP Z'N ROTTERDAMS 40.000

PROGRAMMERING SCHOUWBURGPLEIN***

CASTELLERS ROTTERDAM 2.000

CIRCUSSTAD FESTIVAL 25.311

ETNOMANIE***

OPERADAGEN ROTTERDAM 19.500

DOGPARADE 010 350

STADSPODIUM ROTTERDAM 23.100

RONDE VAN KATENDRECHT 4.900

BEVRIJDINGSFESTIVAL ZUID-HOLLAND 50.000

CLASSICAL: NEXT 2.370

JUNI

ROTTERDAM ARCHITECTUUR MAAND

010 SAYS IT ALL 2.500

45.000
bezoeken

DAG VAN DE ARCHITECTUUR

VERBORGEN TUIJEN 3.100

ROTTERDAMSE DAKENDAGEN

PILGRIM HARBOUR FESTIVAL 1.120

DE BIJENKORF BEELDENTUIN

ROTTERDAM BLUEGRASS FESTIVAL 10.000

ZIGZAGZUID

SODADE FESTIVAL 3.000

ARCHITECTUURLEZING ADRIAAN GEUZE

DE PARADE 24.000

BLUEPRINT: WHOSE URBAN APPROPRIATION IS THIS?

NORTH SEA JAZZ WEKEN

ROTTERDAM UNLIMITED

166.646
bezoeken

NORTH SEA ROUND TOWN

EDISON JAZZ/WORLD 2017

PORT OF ROTTERDAM NORTH SEA JAZZ

BOOGIEBALL

INJAZZ

UEFA WOMEN'S EURO (IN ROTTERDAM)**

ROTTERDAM ZINGT 5.000

EENDRACHT FESTIVAL 11.500

FESTIVAL DE BOUW 5.500

LET'S GO SUNDAY! 5.590

METROPOLIS FESTIVAL 30.000

SINFONIA MARITIEM CONCERT 1.250

REGGAE ROTTERDAM 15.000

488.000
bezoeken

OUDE HAVEN ZOMERFESTIVAL 8.000

PLEINBIOSCOOP ROTTERDAM 27.000

ART BREAK 450

DAG VAN DE ROMANTISCHE MUZIEK 15.000

OVG VEERHAVENCONCERT 6.000

FESTIVAL LATINO AMERICANO ROTTERDAM 6.000

FESTIVAL MAGIA 7.000

WELKOM THUIS STRAATTHEATER FESTIVAL 3.500

MARITIEME WEEKEND

493.000
bezoeken

NACHT VAN DE KAAP

INTERNATIONAAL SHANTYFESTIVAL ROTTERDAM

HET MARITIEM MUSEUM IS OP DREEF

WORLD PORT BUSKER FESTIVAL

FOTOWEDSTRIJD ROTTERDAM

WERELDHAVENDAGEN

ROTTERDAM UITDAGEN 5.000

ROTTERDAM PRIDE 33.000

ITU WORLD TRIATHLON ROTTERDAM**

BAROEG OPEN AIR 8.000

GERGIEV FESTIVAL 11.850

CAMERA JAPAN 6.400

DJEMAA EL FNA ROTTERDAM 24.000

NATIONALE TAPTOE 20.000

ARAB FILM FESTIVAL 1.934

CROSS COMIX 1.000

A FESTIVAL DOWNTOWN 8.000

GEEN DADEN MAAR WOORDEN FESTIVAL 1.500

WORLD FOOD DAY ROTTERDAM 7.000

ARCHITECTURE FILM FESTIVAL ROTTERDAM 6.000

INTERNATIONAL COMEDY FESTIVAL ROTTERDAM 990

WILDLIFE FILM FESTIVAL ROTTERDAM 4.500

ROTTERDAMSE POPWEEK 25.000

CAMERETTEN FESTIVAL 12.650

REC. FESTIVAL 5.385

LA NOTTE 750

SINTERKLAAS INTOCHT ROTTERDAM 22.000

MÉÉR MUZIEK IN DE KLAS 7.000

IJSVRIJ PARK FESTIVAL 28.000

HET NATIONALE VUURWERK 60.000

* Bezoekersaantallen opgenomen in verslag dienst Sport en Cultuur van gemeente Rotterdam.

** Bezoekersaantallen opgenomen in verslag Rotterdam Topsport.

*** Geen bezoekersaantallen gemeten, veel passanten.

● internationale cultuurstad

● moderne architectuurstad

● maritieme stad

● jonge stad

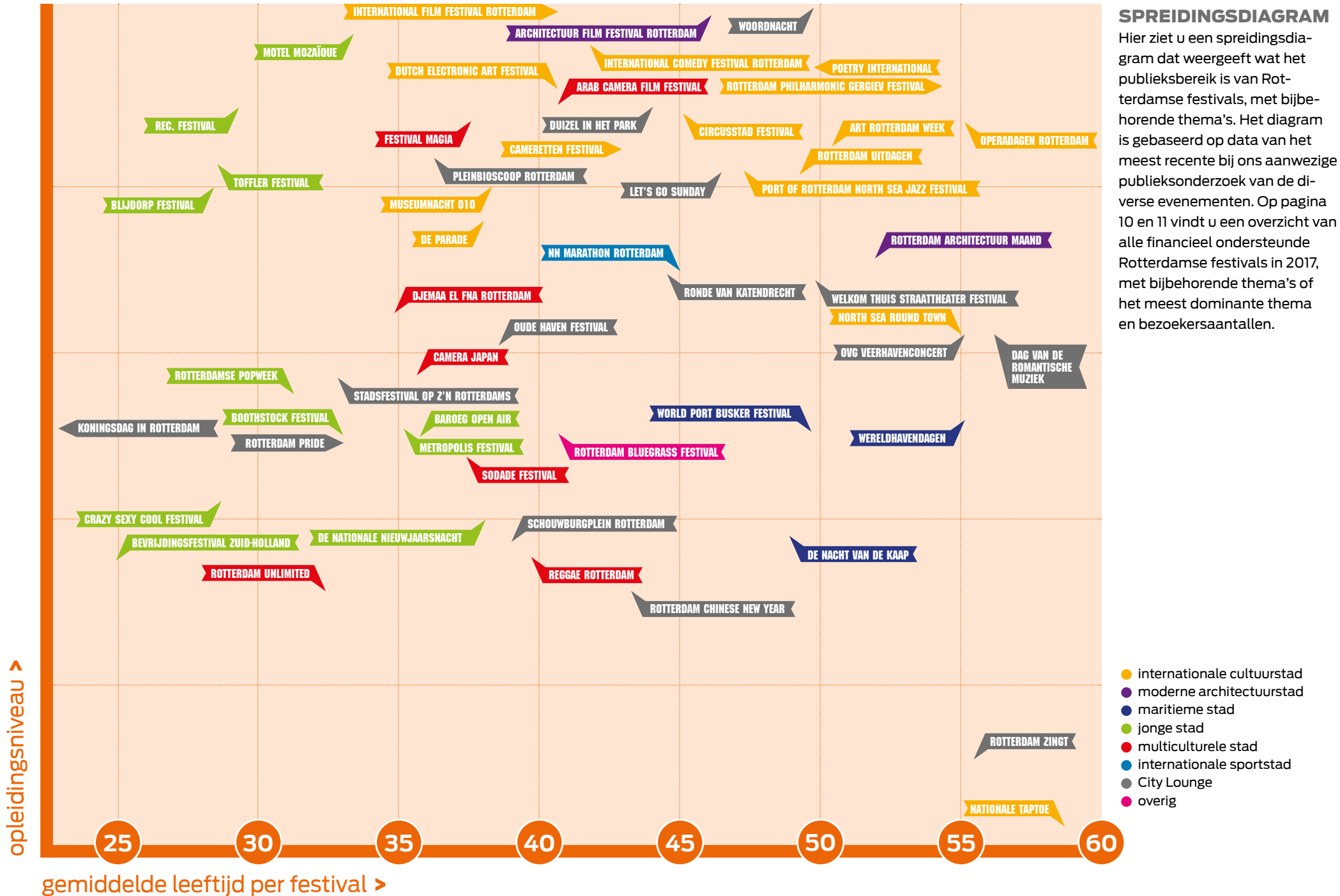
● multiculturele stad

● internationale sportstad

● City Lounge

● overig

PUBIEK EN THEMA'S ROTTERDAMSE FESTIVALS 2017

STERKE SECTOR

De vele initiatieven van festivalorganisatoren, culturele instellingen en mediaproducten vormen de waardevolle basis onder ons beleid. Daarom ondersteunt Rotterdam Festivals de culturele sector met het ontwikkelen van een uitnodigend klimaat voor organisatoren en mediaproducten, en het actief delen van kennis op tal van onderwerpen. Wij wijzen plannenmakers de weg in Rotterdam, bieden hulp bij praktische zaken zoals locatiekeuze en benodigde vergunningen, en brengen de diverse partijen in de stad met elkaar in contact.

Ook brengen wij via onze website en een groot aantal schermen in de stad de evenementenkalender onder de aandacht van de Rotterdammers. Uit onderzoek eind 2017 blijkt dat vier van de vijf Rotterdammers spontaan bekend is met het festivalaanbod in de stad. Een ruime meerderheid geeft aan festivals te bezoeken naar aanleiding van de informatie die Rotterdam Festivals verstrekt.

KENNISUITWISSELING

Op tal van onderwerpen delen wij kennis met de sector – via gesprekken, nieuwsbrieven en kennisbijeenkomsten. Met inspirerende sprekers en best practices van collega-instellingen. De bij Rotterdam Festivals aanwezige kennis van het (potentiële) publiek vormt een uiterst waardevolle bron voor zowel onze festivalactiviteiten als die op het terrein van cultuurparticipatie. Scoort een evenement tenslotte een 7.0 of lager in het publieksoordeel, dan vragen we de organisator om met een verbeterplan te komen. Wij nemen dit altijd mee in de evaluatie, zodat dit kan worden opgepakt in het ontwikkelen van nieuwe plannen.

De bij Rotterdam Festivals aanwezige kennis op het gebied van beschikbare data en locaties, en organisatie, financiering en promotie van evenementen delen wij intensief met de organisatoren. Wij hebben extra geïnvesteerd in de begeleiding van Baroeg Open Air en Rotterdam Unlimited, met als doel om een gezond

businessmodel voor beide festivals te creëren. Baroeg Open Air heeft onderzoek uitgevoerd naar het opzetten van een businessclub of een vrienden van-organisatie. De uitkomsten hiervan worden in de plannen voor 2018 verwerkt. Rotterdam Unlimited heeft begeleiding gekregen in het ontwikkelen van een organisatie-model waarmee het een duurzame toekomst tegemoet kan gaan.

Op 30 mei organiseerden wij een bijeenkomst voor de presentatie van de **Oproep voor plannen 2018** in KINO. Inhoudelijk werd er ingezoomd op de culturele behoefte van het hedendaagse festivalpubliek met een culturele jam van ROZENBROOD. Deze trendwatcher gaf organisatoren inspirerende voorbeelden uit de culturele wereld. We zagen wat het festivalpubliek van cultuur wil, welke trends bedreigingen vormen voor de deelname aan cultuur en welke kansen deze trends bieden.

Op 30 november vond de presentatie van de **Evenementenkalender 2018** plaats tijdens een kennisbijeenkomst in de Bijenkorf Rotterdam. Om onze rol bij het stimuleren van samenwerkingen tussen festivalorganisatoren en ondernemers kracht bij te zetten, bevatte het programma inspirerende voorbeelden van samenwerkingsverbanden zoals die van de Bijenkorf Rotterdam met International Film Festival Rotterdam, Operadagen Rotterdam, Rotterdam Pride en Rotterdamse Dakendagen.

Rotterdam Festivals maakt ook deel uit van (inter)nationale netwerken op het gebied van festivals en publieksbereik, zoals de International Festivals & Events Association (IFEA) en het Audiences Europe Network (AEN). Zo blijven we op de hoogte van actuele ontwikkelingen en die kennis zetten we weer uit in de stad. Directeur van Rotterdam Festivals Johan Moerman geeft ook regelmatig keynotes over het Rotterdamse evenementenbeleid. Meer over de kennisbijeenkomsten en kenniscafés van Rotterdam Festivals vindt u in het hoofdstuk Cultuurparticipatie op pagina 16.

STUDIE EVENEMENTENTERREINEN EN DUURZAAMHEID

Rotterdam Festivals kan niet alle evenementen een plek geven. Er is een tekort aan evenemententerreinen in de stad en beschikbare locaties zijn vaak kwetsbaar. Rotterdam Festivals heeft in 2017 samen met de verantwoordelijke diensten onderzoek gedaan naar Park 16Hoven als nieuwe evenementenlocatie. Daarnaast leverden we input op de mogelijke inrichting van twee nieuwe locaties (Park De Twee Heuvels en een plek in het voormalig havengebied) en de herinrichting van een aantal bestaande locaties (Loyd Multiplein, Museumpark, Schouwburgplein). We zijn ook gestart met het herijken van bestaande locatieprofielen.

In 2017 zijn wij betrokken geweest bij de aanleg van faciliteiten waarmee het mogelijk wordt om evenementen op bepaalde locaties te verduurzamen. Denk aan de herinrichting en aanleg van evenementengras in het Roel Langerakpark. De aanleg van water en afvoer in het Zuiderpark en Roel Langerakpark, om het gebruik van spoelbekers mogelijk te maken bijvoorbeeld, worden begin 2018 afgerond. Met name de aanleg, financiering en het beheer van stroomvoorziening blijken in de praktijk lastig te zijn en hebben om die reden vertraging opgelopen.

SERVICEVERLENING FEAT. DE FILM COMMISSIONER

De functie van Film Commissioner bestaat sinds 1999 in Rotterdam en werd in 2013 ondergebracht bij Rotterdam Festivals. De **Rotterdam Film Commission** moedigt mediaproducties aan om producties te realiseren in de Maasstad door groots in te zetten op service. Wij presenteren ons als hét loket voor informatie over het maken van filmopnamen in Rotterdam en het eerste aanspreekpunt voor het aanvragen van vergunningen. De commissie zorgt tevens voor een goede afstemming met andere producties en/of evenementen.

De vele filmische gezichten van Rotterdam zien we terugkomen in diverse projecten. In 2017 zijn er 713 opnamedagen gerealiseerd, ten opzichte van 425 in 2015 en 610 in 2016. Een stijging van bijna 17%.

De informatieverstrekking op **Instagram** en **Facebook** is geïntensiveerd en ons streven om producties écht te laten landen in de stad lijkt goed aan te slaan. Qua serviceniveau wilden wij eind 2017 op een 8 uitkomen. Het stakeholdersonderzoek indiceert dat dat een 9.1 is geworden.

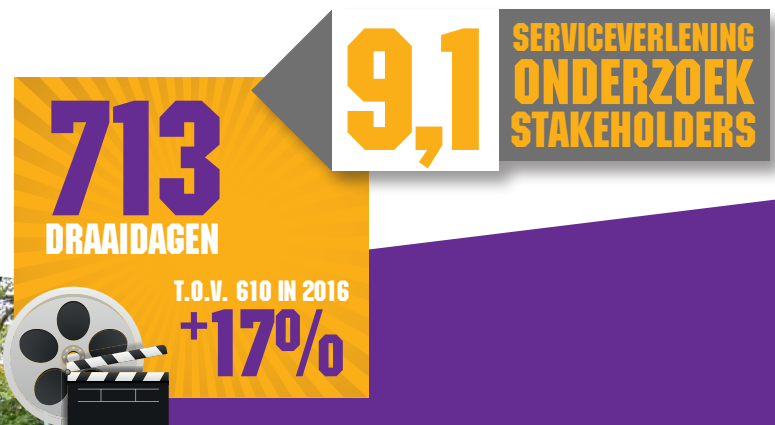
VIP-TRAJECT

Mensen filmen graag in Rotterdam, en de lokale ondersteuning wordt als een onderscheidende factor ten opzichte van andere steden ervaren. Zo zijn onze serviceverlening en de bereidwilligheid van gemeente Rotterdam een belangrijke reden voor de televisieserie *Flikken Rotterdam* om ook in 2018 weer opnamen te plannen in Rotterdam. In april 2017 heeft de Film Commissioner voor de producent en de scenaristen van *Flikken* een tour georganiseerd om het team naast de stad ook diverse havenlocaties te laten zien. Dat zien we terug in de verhaallijn en de keuze voor (haven) locaties in seizoen twee, dat qua *look and feel* veel Rotterdamser aandoet dan het eerste seizoen dat in 2015 in de stad werd opgenomen.

De geplande opnamen in de zomer van 2017 voor het draaien van de internationale speelfilm *Rotterdam, I Love You* werden helaas uitgesteld. Wij hopen dat ook deze opnamen in 2018 doorgang vinden.

De Film Commissioner is lid van de Association of Film Commissioners International (AFCI) en de European Film Commissions Network (EUFNCN). Een compilatie van de producties die in 2017 in Rotterdam zijn gedraaid, vindt u terug in de showcase op onze website shootrotterdam.com.

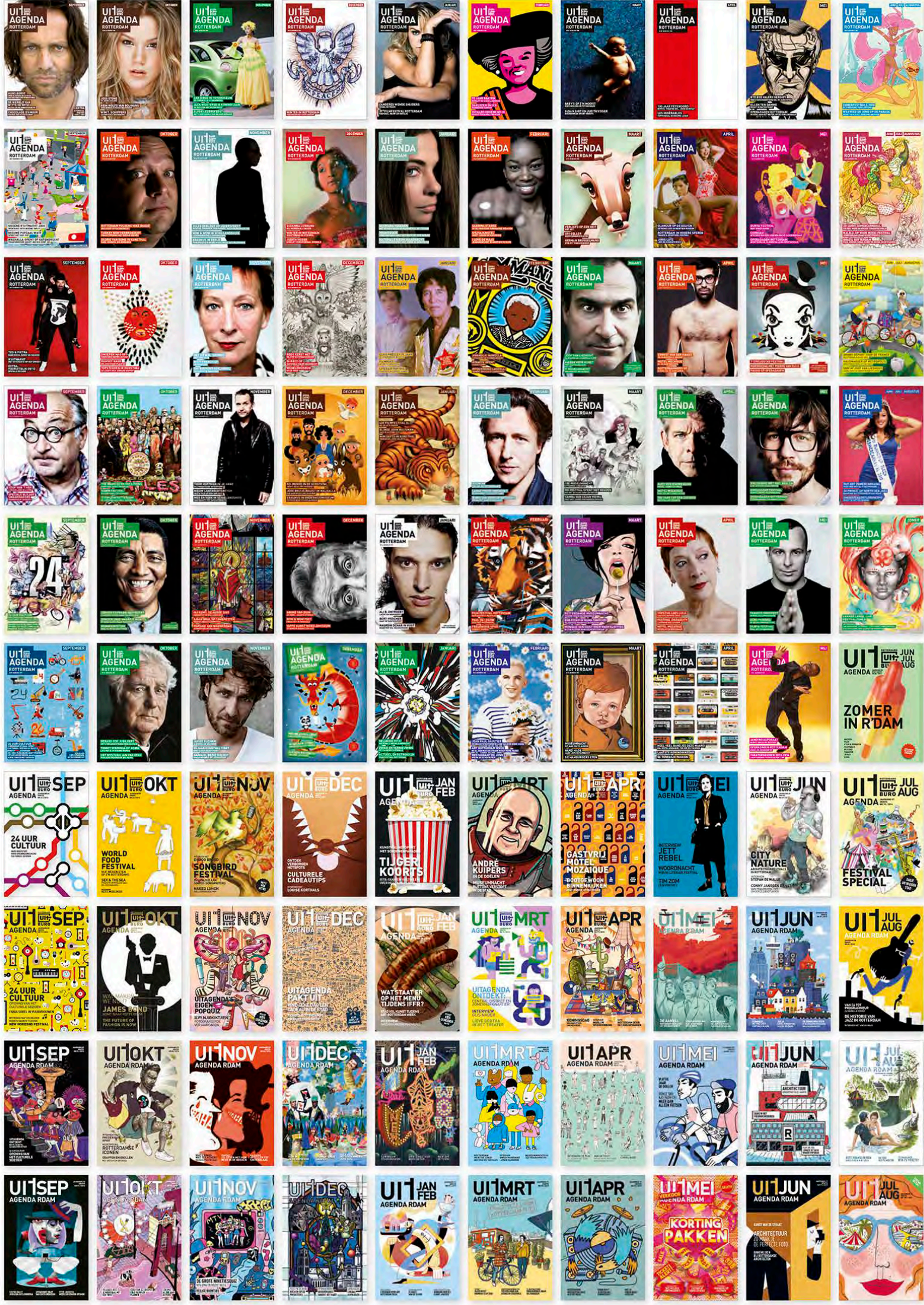
Het VIP-traject in de stad is geïnitieerd door gemeente Rotterdam. Rotterdam Festivals heeft een rol in het begeleiden en ondersteunen van de producties in dat traject, zoals in 2017 *Flikken Rotterdam* en *Rotterdam, I Love You*.

Opnamen Flikken Rotterdam | Lennie Visser

“IK HEB AL EEN HOOP PROJECTEN IN VEEL STEDEN MOGEN DOEN, MAAR IN TIEN JAAR TIJD HEB IK NOG NOOIT ZO SOEPEL KUNNEN WERKEN AAN EEN SERIE ALS IN DEZE STAD.”

Patrick Noordzij (locatiemanager Flikken Rotterdam, seizoen 2)

CULTUURPARTICIPATIE

Kennis van het gedrag, de wensen en de behoeften van publiek is noodzakelijk om cultuurparticipatie te verhogen. Rotterdam Festivals initieert en verzamelt onderzoek over cultuurpubliek en deelt de kennis hierover met de sector. Onder de merknaam Uitagenda Rotterdam presenteren wij het volledige cultuuraanbod in de stad. We doen dat samen met meer dan vijftig culturele instellingen in Rotterdam. Met het presenteren en promoten van het cultuuraanbod werken we zo collectief aan het verbreden en verstevigen van het publieksbereik. Binnen de cultuursector peilen wij proactief wat de plannen zijn en waar wij kunnen ondersteunen of verbinden.

UITAGENDA ROTTERDAM

Uitagenda Rotterdam bundelt alles wat er op cultureel gebied te doen is in de Maasstad. Met een volledige culturele agenda, inspiratiepagina's, tips en achtergrondverhalen die worden gepubliceerd in een magazine, op een website, op social media en via externe kanalen zoals *Metro*. Uitagenda Rotterdam richt zich op aanvullend publiek voor culturele instellingen door in te zetten op specifieke kansrijke doelgroepen en te meten of inspanningen succesvol zijn.

De printuitingen *Uitagenda Magazine* en *Kids Uitagenda*, de website uitagendarotterdam.nl en onze uitmails deden het goed en groeiden verder door. Ook het aantal volgers op de diverse sociale media bleef groeien, maar dit bereik is door externe factoren – gewijzigde algoritmes bij Facebook en een landelijk afnemend gebruik van deze kanalen – serieus gedaald met 21%. Wij zoeken naar een vergroting van ons bereik via opkomende kanalen zoals Instagram en naar een uitbreiding in onze middelen voor de kansrijke doelgroep Actieve Families. Maar de ambitie om het bereik van onze eigen kanalen in de cultuurplanperiode 2017-2020 te laten stijgen tot 1,5 miljoen contactmomenten is hiermee wel uitdagender geworden.

Ook de externe media waarmee wij samenwerken, *Metro*, *De Havenloods* en *De Nieuwspeper*, werken momenteel in een uitdagend economisch klimaat. Het gezamenlijke bereik dat wij via deze kanalen hebben, daalde door herstructureringen en dalende oplages met 28%. Het bereik van de diverse digitale schermen in het openbaar vervoer en de buitenruimte bleef gelijk.

We hebben dit jaar extra ingezet op het bereiken van Actieve Families, een doelgroep die gemeente Rotterdam ook graag aan de stad wil binden. Een eigen pagina (KIDS) op de website, de Kids Uitagenda en de Kids Uitmail, met de beste uitjes voor de kleine Rotterdammer, voorzien duidelijk in een sterke behoefte. Ook voor het nieuwe culturele seizoen is intensief campagne gevoerd. Zo hebben we Actieve Families in speciale postcodegebieden en onze Kids Uitmail-abonnees vrijkaartjes aangeboden voor een voorstelling tijdens Rotterdam Uitdagen. Binnen een mum van tijd waren alle plekken in de Kleine Zaal van TR Schouwburg vergeven.

2017 was ook het jaar waarin het tienjarig bestaan van Uitagenda Rotterdam werd gevierd. In een nieuwe samenwerking met de Kunsthal werd met **10 jaar Rotterdam in 100 covers** een eerbetoon gebracht aan hét gratis culturele magazine van de stad. In de expositie waren honderd originele uitgaves van bijzondere coverontwerpen voor het magazine te zien, gemaakt door nieuwe en gevestigde makers. De expositie vond plaats van 10 september tot en met 22 oktober en werd door ruim 30.000 bezoekers gezien.

Online is Uitagenda Rotterdam nieuwe koppelingen aangegaan met De Buik van Rotterdam en de filmpas van Cineville, en heeft het Kleine Rotterdammer als blogpartner aangetrokken. In 2017 waren we achter de schermen veel tijd kwijt aan de invoer van (voorstelings)informatie door problemen met de technische koppeling tussen de landelijk database van de VVV en de database van Rotterdam Festivals. Daar ligt een uitdaging voor de toekomst.

10 jaar Rotterdam in 100 Covers | Fleur Beerhuis

Uitagenda Rotterdam | Marianne Lock

UITAGENDA ROTTERDAM, PRODUCTEN EN CONTACTMOMENTEN

UITAGENDA ROTTERDAM

Gratis cultuurmagazine op 700 locaties in de stad

117.000

+4% T.O.V. 2016

CONTACTMOMENTEN PER MAAND

KIDS UITAGENDA

6x per jaar huis-aan-huis op culturele plekken in de stad en als bijlage in Uitagenda Rotterdam

58.000

GELIJK AAN 2016

CONTACTMOMENTEN PER MAAND

WEBSITE UITAGENDA

79.000

+11% T.O.V. 2016

CONTACTMOMENTEN PER MAAND

SOCIAL MEDIA

Facebook, Twitter, Instagram

665.000

-21%* T.O.V. 2016

CONTACTMOMENTEN PER MAAND

UITMAILS

Uitmail, Kids Uitmail, Museum Uitmail

81.000

+8% T.O.V. 2016

CONTACTMOMENTEN PER MAAND

TOTAAL EIGEN KANALEN

1.000.000

CONTACTMOMENTEN PER MAAND

-14% T.O.V. 2016

EXTERNE MEDIA

-28%** T.O.V. 2016

2.639.000

CONTACTMOMENTEN PER MAAND

Wekelijkse bijlage in Metro
Wekelijkse uitgaanslips in De Havenboordt en De Nieuwspeper
Cultureel magazine MOOIS

DIGITALE SCHERMEN

9.448.000

CONTACTMOMENTEN PER MAAND***

170 plekken in de openbare ruimte en in het openbaar vervoer

* Betreft gemiddeld bereik per maand. Daling is het gevolg van gewijzigde algoritmes bij Facebook en landelijk afnemend gebruik van deze media.

** Daling ontstaan door de daling van de oplages én de frequentie van De Nieuwspeper.

*** Dit betreft bruto bereik = het aantal passanten.

“DE CULTUURSECTOR IS GEZAMENLIJK VERANTWOORDELIJK VOOR HET ZO GOED MOGELIJK BEDIENEN VAN EEN ZO BREED MOGELIJK CULTUREEL PUBLIEK. DAAROM GAAT DE SECTOR IN KAART BRENGEN WIE WAT DOET EN WAAR NOG GATEN VALLEN.”

Uit de gemeenschappelijke uitgangspuntennota voor het Cultuurplan 2017-2020 Reikwijdte & Armslag, opgesteld door de Rotterdamse cultuursector, gemeente Rotterdam en de Rotterdamse Raad voor Kunst en Cultuur

ONDERZOEK EN EXPERTISE

Gemeente Rotterdam heeft Rotterdam Festivals en de Rotterdamse culturele instellingen gevraagd om een faciliterende rol te spelen bij het in kaart brengen van de vraag naar en het aanbod van cultuur in de stad. We nemen collectief verantwoordelijkheid voor het publieksbereik van de gehele sector. Want hoe zorgen we ervoor dat we gezamenlijk meer Rotterdammers bereiken? En hoe vertaalt die inspanning zich over drie jaar in de nieuwe cultuurplannen van Rotterdamse instellingen? Op initiatief van het Directeurenoverleg – alle directeuren van Rotterdamse culturele instellingen – is er een Werkgroep Publieksbereik ingesteld die deze ambitie met Rotterdam Festivals als facilitator invulling gaat geven.

Onderzoek | Allereerst brengen we in kaart welk percentage van de Rotterdammers geïnteresseerd is in kunst en cultuur, en hoe die groep is samengesteld. We willen een beeld krijgen van vraag en aanbod, bereik, drempels, wensen en behoeften. Dit onderzoek wordt onder andere gefaciliteerd door Rotterdam Festivals, met data-analyse via **Mosaic**. **Analyse** | Vervolgens stellen we vast of vraag en aanbod op elkaar aansluiten, en waar de ‘witte plekken’ zich bevinden in het aanbod. We bevragen hoe de bestaande culturele instellingen zich tot deze ‘witte plekken’ verhouden. **Strategische opties verkennen** | Na onderzoek en analyse bespreken de instellingen met elkaar welk aanbod mist en wie daar gezien (bezoekers)profiel en missie het beste in kan voorzien. Afzonderlijk of door onderling samen te werken. We onderzoeken ook of er andere manieren zijn om dit aanbod te ontwikkelen.

Het jaar 2017 stond vooral in het teken van de eerste stap: het onderzoek. De nulmeting is gedaan, de onderzoekskaders zijn vastgesteld en het onderzoek is voorbereid. Alle Rotterdamse cultuurplaninstellingen zijn bezocht en geïnformeerd over wat zij moeten aanleveren voor de data-analyse. Ook aanvullende onderzoeksvragen rondom drempels en motieven zijn in kaart gebracht.

Veel aandacht was er het afgelopen jaar voor het informeren van alle betrokken partijen – individueel en via kennisbijeenkomsten. De grote meerderheid stond uiterst positief tegenover deze aanpak, sommigen aarzelden, anderen hebben juist het initiatief genomen om meer gebruik te maken van onze kennis en mogelijkheden, zoals Theater Zuidplein en het Rotterdams Philharmonisch Orkest.

Wij waren verheugd over het feit dat er met VSBfonds een samenwerking tot stand is gekomen waarin eerste stappen worden gezet in een landelijke standaardisatie van de invulling en het uitlezen van publieksonderzoeken.

ACTIVITEITEN IN 2017

- informatiesessie **Publieksbereik en publieksonderzoek cultuurplaninstellingen** | 9 maart
- kenniscafé **The Power of Visual Storytelling with Instagram** | 6 april, i.s.m. Rotterdam Partners
- kenniscafé **Diversiteit in cultuur** | 15 juni, i.s.m. Maghreb Talent en Well Played
- kennisbijeenkomst **Nut en noodzaak publieksonderzoek** | 17 november
- kenniscafé **Drempels en motieven van cultuurbezoek** | 7 december, i.s.m. Cultuurmarketing

BEDRIJFSVOERING

Om de ambities van Rotterdam Festivals te verwezenlijken, is een solide bedrijfsvoering essentieel. 2017 was in vergelijking tot 2016 – het jaar waarin we de manifestatie *Rotterdam viert de stad!* organiseerden – een relatief rustig jaar. Dat gaf ons de mogelijkheid om een aantal aspecten van onze bedrijfsvoering verder te verbeteren.

Op het gebied van HRM zijn we in 2017 gestart met het toekennen van persoonlijke doelstellingen aan alle medewerkers. Die sluiten rechtstreeks aan bij de langetermijndoelstellingen en onderliggende KPI's van de organisatie. Om hun leiderschap goed te laten aansluiten op deze meer prestatiegerichte sturing van collega's volgen onze leidinggevenden in 2018 een training. We hebben het afgelopen jaar ook met het voltallige personeel aandacht besteed aan de kernwaarden die ons binden.

In 2017 hebben we de werkprocessen van het festivalteam geanalyseerd en waar mogelijk efficiënter gemaakt. Dit heeft onder andere geleid tot een herverdeling van taken en aanpassingen in de ondersteunende ICT-processen. Databases en bijhorende applicaties zijn bijvoorbeeld in een online omgeving geplaatst,

waardoor we voortaan altijd en overal toegang hebben tot voor de bedrijfsvoering essentiële data. Met het online data-analysesysteem **Tableau** hebben we nieuwe relevante dashboards gemaakt die ons in staat stellen om meer waarde te halen uit data van publieksonderzoek en de aanvragen die wij jaarlijks van festivalorganisatoren ontvangen. In 2018 willen we de datavisualisatie en -analyse bij Rotterdam Festivals met Tableau verder uitwerken.

2017 is tevens het jaar waarin we zijn gestart met het doorlichten van de werkprocessen van het marketing- en communicatieteam. Ook hier denken we door een herverdeling van taken en optimalisatie van ondersteunende processen meer efficiëntie en winst te kunnen boeken.

In de zomer van 2017 hebben we de risicoanalyse en de te nemen beheersmaatregelen van de organisatie geëvalueerd en waar nodig aangepast. Hierbij is gebruikgemaakt van de expertise van het managementteam en de raad van toezicht van Rotterdam Festivals. In samenspraak met de raad van toezicht hebben we J.C.P. Accountants aangesteld om de opdracht voor de financiële controle over 2017 uit te voeren.

VERSLAG RAAD VAN TOEZICHT

Stichting Rotterdam Festivals hanteert het raad-van-toezicht-model. Directeur Johan Moerman bestuurt de organisatie en geeft met zijn team vorm aan de stichting. Rotterdam Festivals onderschrijft de principes en best practice-bepalingen van de Governance Code Cultuur, en past deze ook toe. De statuten en het reglement voor de directie en de raad van toezicht van de stichting zijn gebaseerd op de voorbeeldstatuten en -reglementen van deze code.

In 2017 heeft de samenstelling van de raad van toezicht een aantal mutaties ondergaan. Voorzitter van de raad Micky Teenstra is afgetreden. In haar plaats is Salima Belhaj, Tweede Kamerlid voor D66, als nieuw lid en voorzitter tot de raad toegetreden. Voor Francien Rense is de zittingstermijn van acht jaar in 2017 verstreken. Zij wordt vervangen door Merel van Delft, senior adviseur bestuurlijke zaken en governance/advocaat bij Eneco Groep. Ook Jos Hooijschuur trad in 2017 af als lid van de raad. Deze positie is vooralsnog vacant.

De raad van toezicht bestond eind 2017 uit vijf leden met ruime ervaring binnen het bedrijfsleven en openbaar bestuur. De leden beschikken in lijn met de behoefte van de organisatie over specifieke kennis op het gebied van marketing en communicatie, juridische en financiële zaken, culturele zaken en stedelijke ontwikkeling. In september 2017 is het profiel van de raad opnieuw vastgesteld, waarbij kritisch is gekeken naar de gewenste expertise om enerzijds goed toezicht te houden en anderzijds de directeur/bestuurder optimaal te kunnen ondersteunen.

In 2017 is de raad vijf keer bijeengekomen. In de eerste vergadering in maart is het inhoudelijk en financieel jaarverslag over 2016 besproken en goedgekeurd, nadat eerder het jaarlijkse gesprek tussen de raad van toezicht, directeur/bestuurder en de accountant inzake het financieel jaarverslag en interne procedures had

plaatsgevonden. Een ingelaste vergadering op 19 april werd in zijn geheel gewijd aan de selectie en procedure voor het werven van een nieuwe voorzitter voor de raad van toezicht. In mei 2017 stond het inhoudelijk en financieel jaarplan 2018 op de agenda en dit plan werd in diezelfde vergadering goedgekeurd.

In september 2017 is het profiel van de raad van toezicht besproken en herzien. Tijdens deze bijeenkomst is tevens de risicoanalyse van de organisatie besproken en goedgekeurd. Naar aanleiding van de reactie van gemeente Rotterdam op het door Rotterdam Festivals in juni 2017 ingediende jaarplan 2018 en door wijzigingen in de cao die invloed hebben op de begroting, is in de vergadering in december een licht herziene begroting goedgekeurd. In deze vergadering vond ook de jaarlijkse evaluatie van de raad van toezicht plaats, en is het functioneren en de relatie met de directeur/bestuurder geëvalueerd. Het inhoudelijk en financieel jaarverslag over 2017 is in de vergadering van 19 maart 2018 goedgekeurd.

De directie en het team van Rotterdam Festivals worden regelmatig bijgestaan door de leden van de raad van toezicht – individueel en op hun specifieke kennisgebied. Zo zijn leden van de raad intensief en vroegtijdig betrokken geweest bij onder andere de lopende verkenningen naar samenwerkingsvormen tussen de cultuur-, sport- en economiesectoren, zoals de IABX.

Vanuit een grote betrokkenheid bij de stad in al haar facetten zet de raad van toezicht van Rotterdam Festivals zich in om zoveel mogelijk toegevoegde waarde te leveren aan het culturele klimaat in de stad en daarmee aan de aantrekkelijkheid van Rotterdam voor bewoners en bezoekers.

Salima Belhaj, voorzitter raad van toezicht Rotterdam Festivals, maart 2018

PROFILE ROTTERDAM FESTIVALS

Rotterdam Festivals coordinates Rotterdam's events policy and encourages the inhabitants of Rotterdam to participate in cultural events. We realise a distinctive festival programme with events that are embraced by *Rotterdammers*, reflect the themes of the city and are spread widely throughout Rotterdam and into the world.

Under the umbrella of Uitagenda Rotterdam and in collaboration with the cultural institutions, we aim to reach the broadest and most diverse audience possible for culture in the city. Within the sector, we actively share the knowledge we gain during our activities.

ENGLISH SUMMARY

FESTIVALS

After a year in which spectacular projects like The Stairs and the MTV Europe Music Awards attracted a lot of attention, important, steadily developing projects became clearly visible again in 2017. Art Rotterdam Week and the Maritime Weekend gained vigour and the relatively new Rotterdam Architecture Month is becoming more and more defined. My international colleagues were, for instance, amazed by the creative way the city was used during Rotterdam Rooftop Days. There were high-wire artists between the Lijnbaan flats, a historic sculpture garden on top of the Bijenkorf department store and an iftar on the roof of the De Heuvel building. All great events that not every city could manage to put on.

What I've also noticed this year are the positive developments many recent, culturally diverse initiatives are undergoing. New in 2017 were Festival Magia and Reggae Rotterdam, while REC. and Sodade Festival

both held successful second editions. These and other events – including the just five-year old Djemaa el Fna Rotterdam – are changing and enriching the range of festivals.

In addition to the major events that had prominence far beyond the city, many other festivals were held. Their diversity means there is something for almost everyone in Rotterdam. Our events ranged from the Rotterdam Opera Days, Chinese New Year celebrations and programming of city-centre squares to specialised film festivals.

Altogether we supported 59 festivals which attracted 1.9 million people in 2017. 34% of the visitors came from outside the Rotterdam region while 64% of Rotterdam's inhabitants visited an average of 3.4 festivals. There were 11 new events on the Rotterdam annual events calendar.

2017 INTERNATIONAL HIGHLIGHTS

International Film Festival Rotterdam	International culture city	314.000
Art Rotterdam Week	International culture city	55.000
ABN AMRO World Tennis Tournament*	International sport city	114.000
ISU World Short Track Speed Skating Championships*	International culture city	25.000
NN Marathon Rotterdam*	International sport city	950.000
Rotterdam Architecture Month	Modern architecture city	45.000
Jazz Weeks/Port of Rotterdam North Sea Jazz Festival	International culture city	167.000
UEFA Women's EURO (in Rotterdam)*	International culture city	28.000
Rotterdam Unlimited	Multicultural city	488.000
Maritime Weekend/Wereldhavendagen (World Port Days)	Maritime city	493.000
ITU World Triathlon Rotterdam*	International culture city	56.000

* Supported by Rotterdam Topsport, our sector colleague for sports events

AT YOUR SERVICE!

The overwhelming number of initiatives represents a solid base for our activities and results. We try to keep that fundament strong by creating a welcoming and professional cultural climate. Through the International Festivals and Events Association (IFEA), Audiences Network Europe (AEN) and the European Festival Association (EFA) we are connected to a global network of festival and audience-development professionals. We share our knowledge and deliver services to festival organisers (see below), cultural institutions and filmmakers.

Shoot Rotterdam

The **Rotterdam Film Commission** provides practical support and ensures proper coordination with other productions or events. The approach adopted by the Film Commissioner is to make optimal use of local services, facilities, support and assistance. This method has more than proved itself. In recent years, people have been attracted more and more to film in Rotterdam, where the many 'faces' of the city and the local support are experienced as distinguishing factors. This has led to an increase in the number of shooting days – from 425 in 2015 to 713 in 2017, an increase of 68% in two years.

UITAGENDA (AUDIENCES) ROTTERDAM

Uitagenda Rotterdam is a membership organisation for cultural institutions that aims to enhance cultural participation in the city. It distributes information about the entire cultural programme on offer in the

city. Uitagenda Rotterdam has many communication channels: a website providing information and online ticket sales, digital newsletters, a free monthly magazine, social media, collaboration with several local newspapers and digital outdoor screens throughout the city and in underground stations and buses. In 2017 our own media, including our newsletters and website, grew with an average of 10%. Despite this growth, the total number of contact moments declined due to an overall decrease in the use of social media and the decline of newspaper sales. Including the deployment of digital screens outdoors, the total impact of 13 million contact moments each month is still satisfactory.

Knowledge exchange

The Rotterdam cultural sector, together with the Arts Council and the municipality, have expressed their ambition to take joint responsibility for reaching the broadest audience possible. In 2017, Rotterdam Festivals started to facilitate this process. The results will provide greater insight into public outreach and accordingly allow us to explore the possibilities for reaching more people. This is an important joint step that could lead to a better, more inspiring cultural offering for everyone.

In that respect, 2017 may have been a very important year.

Rotterdam Festivals:

- puts together the city's annual event calendar;
- provides financial support when needed;
- provides information and assistance in finding appropriate locations;
- serves as liaison with government agencies such as the permit department;
- serves as liaison with fringe programme partners;
- provides information and assistance in finding production partners;
- provides various services to domestic and foreign producers who want to film in Rotterdam;
- communicates the annual events calendar to the general public;
- provides and offers assistance in collaborative marketing;
- serves as liaison with the city marketing organisation;
- makes data available concerning the wishes and needs of festival audiences.

BIJDRAGEN AAN DERDEN 2017

EVENEMENT	BEDRAG IN €
Flamenco Biënnale	40.000
International Film Festival Rotterdam	44.540
Rotterdam Chinese New Year	50.000
Art Rotterdam Week	
Art Rotterdam	20.000
Object Rotterdam	10.000
Rotterdam Photo	5.000
TEC ART	28.000
Rotterdam Contemporary Art Fair	25.000
AD Sportfilmfestival Rotterdam	5.000
NN Marathon Rotterdam	2.800
30 jaar Rotown	7.500
Parfum de BoemBoem	20.000
Slide Factory	10.000
Bevrijdingsfestival Zuid-Holland	93.000
Classical: NEXT	15.000
Circusstad Festival*	126.500
Operadagen Rotterdam*	298.500
Programmering Schouwburgplein	120.000
Etnomanie	35.000
Stadsfestival Op z'n Rotterdams	10.000
Dogparade 010	2.500
Ronde van Katendrecht	16.500
Stadspodium Rotterdam	75.500
Castellers Rotterdam	25.000
Rotterdam Bluegrass Festival	32.500
Rotterdam Architectuur Maand	
Dag van de Architectuur	25.000
Rotterdamse Dakendagen	50.000
ZigZagZuid	45.000
Architectuurlezing Adriaan Geuze	5.000
BLUEPRINT:	
Whose urban appropriation is this?	5.000
Sodade Festival	10.000
010 SAYS IT ALL	20.000
Pilgrim Harbour	5.000
Verborgten Tuinen	3.000
De Parade	10.000
Metropolis Festival*	160.500
North Sea Jazz Weken	
Port of Rotterdam North Sea Jazz	550.000
North Sea Round Town*	165.000
Edison Jazz/World 2017	15.000
Eendracht Festival	5.000

EVENEMENT	BEDRAG IN €
Rotterdam Unlimited*	755.500
Reggae Rotterdam	25.000
Rotterdam zingt	15.000
Festival De Bouw	15.000
Sinfonia Maritiem Concert	7.500
Let's go Sunday!	15.000
Art Break	7.500
Festival Latino Americano Rotterdam	5.000
Festival Magia	25.000
Pleinbioscoop Rotterdam	34.000
OVG Veerhavenconcert	8.000
Welkom Thuis Straattheater Festival	10.000
Dag van de Romantische Muziek	48.000
Oude Haven Zomerfestival	12.000
Baroeg Open Air	15.000
Djemaa el Fna Rotterdam	25.000
Camera Japan	20.000
Maritieme Weekend	
Wereldhavendagen	319.000
Internationaal Shantifestival Rotterdam	10.000
De Nacht van de Kaap	32.500
Het Maritiem Museum is op dreef	10.000
World Port Busker Festival	40.000
Fotowedstrijd Rotterdam	3.000
De Nationale Taptoe	200.000
Rotterdam Philharmonic Gergiev Festival*	271.500
Rotterdam Uitdagen	175.000
Rotterdam Pride	15.000
Wildlife Film Festival Rotterdam	5.000
World Food Day Rotterdam	15.000
A Festival Downtown	5.500
Architecture Film Festival Rotterdam*	25.500
Arab Film Festival*	45.000
International Comedy Festival Rotterdam	65.000
Geen Daden Maar Woorden Festival	7.500
Cross Comix	13.000
Rotterdamse Popweek	5.000
REC. Festival	65.000
Cameretten Festival	30.000
La Notte	2.000
Sinterklaasintocht Rotterdam	13.000
Méér Muziek in de Klas	25.000
IJsvrij Park Festival	5.000
Het Nationale Vuurwerk	300.000

* Deze projecten vallen (ook) onder het Cultuurplan.

LEDEN EN PROFIEL RAAD VAN TOEZICHT

samenstelling per 31 december 2017

SALIMA BELHAJ (voorzitter)

Aangetreden in 2017, Tweede Kamerlid namens D66

- Bestuurslid Stichting tot Steun ten behoeve van de Maatschappelijke Dienstverlening (SMDR)
- Lid raad van toezicht bij Studio de Bakkerij
- Bestuurslid Stichting Arminius
- Lid Atlantische Commissie

RICHARD VAN DER EIJK

Director Communications & External Affairs bij Havenbedrijf Rotterdam

- Bestuurslid Educatief Informatie Centrum Mainport Rotterdam (EIC)
- Jurylid Marketing Awards Rotterdam
- Lid raad van advies Havenvereniging Rotterdam

EVERT KOLPA

Eigenaar Van Bergen Kolpa Architecten, Rotterdam

- Lid programmaraad Architectenplatform Rotterdam
- Lid beroepenveldcommissie Rotterdamse Academie van Bouwkunst

CLAUS VERBRUGGE

Directeur Instellingen Regio Zuidwest Nederland, ING Bank

- Lid raad van toezicht CED-Groep
- Voorzitter Commissie Gezondheidszorg VNO-NCW
- Lid raad van toezicht bij LMC Voortgezet Onderwijs

MEREL VAN DELFT-VAN THIEL

Senior Adviseur Bestuurlijke Zaken en Governance/Advocaat Eneco Groep

Afgetreden in 2017

Micky Teenstra (voorzitter). Voormalig gemeenteraadslid Rotterdam en voormalig voorzitter Rotterdamse Raad voor Kunst en Cultuur. Nevenfuncties: diverse bestuursfuncties, onder andere Stichting Luxor Theater Rotterdam, Jeugdcultuurfonds, Stichting Coolsingel. **Francien Rense** Advocaat/Associate Partner Nauta Dutilh N.V. Nevenfunctie: lid raad van advies Nederlandse Orde van Advocaten. **Jos Hooysschuur** Zelfstandig communicatieadviseur en trainer.

PROFIEL RAAD VAN TOEZICHT

Rotterdam Festivals coördineert het evenementenbeleid in Rotterdam en stimuleert de cultuurparticipatie van Rotterdammers. Wij realiseren een karakteristiek festivalaanbod en een breed publiek voor kunst en cultuur in Rotterdam.

Stichting Rotterdam Festivals wordt bestuurd volgens het raad-van-toezicht-model. Rotterdam Festivals

onderschrijft de principes en best practice-bepalingen van de Governance Code Cultuur, en past deze ook toe. De statuten en het reglement voor de directie en de raad van toezicht van de stichting zijn gebaseerd op de voorbeeldstatuten en -reglementen van deze code.

De raad van toezicht vergadert minstens vier keer per jaar en bestaat uit minimaal vijf en maximaal zeven personen. Leden van de raad worden op voordracht van Stichting Rotterdam Festivals benoemd door het college van burgemeester en wethouders van gemeente Rotterdam voor een termijn van vier jaar, met een mogelijkheid tot herbenoeming voor nog eens vier jaar. Voor de voorzitter van de raad geldt dat er een herbenoeming kan plaatsvinden voor een derde termijn van vier jaar.

Leden van de raad van toezicht moeten affiniteit hebben met de culturele en maatschappelijke doelstellingen en de functie van Stichting Rotterdam Festivals. Zij zijn bekend met het houden van toezicht "in betrokkenheid en op passende afstand" in maatschappelijk ondernemende non-profitorganisaties, en beschikken over een onafhankelijke, positief-kritische houding in oordeelsvorming, belangenafweging en besluitvorming.

De raad van toezicht ziet erop toe dat er bij de leden voldoende ervaring binnen het bedrijfsleven en openbaar bestuur aanwezig is. De leden beschikken, in lijn met de behoefte van de organisatie, over specifieke kennis op het gebied van marketing en communicatie, juridische en financiële zaken, culturele zaken, sociaal-maatschappelijke zaken en stedelijke ontwikkeling.

Daarnaast streeft men naar een evenwichtige samenstelling van de raad van toezicht als het gaat om diversiteit in leeftijd en culturele achtergrond, en de verhouding man-vrouw.

VERANTWOORDELIJKHEDEN RAAD VAN TOEZICHT

- Toezicht houden op de algemene gang van zaken binnen Stichting Rotterdam Festivals, alsmede de relaties tot de diverse stakeholders;
- Vervullen van een toetsende, bewakende en adviseerende rol (gevraagd en ongevraagd) naar de directeur/bestuurder bij alle voorkomende aangelegenheden;
- Beoordeling en goedkeuring van de ontwikkeling van langetermijnvisie en -beleid, alsmede jaarplan en jaarverslag;
- Benoemen, beoordelen, schorsen en ontslaan van de directeur/bestuurder, en het vaststellen van de bezoldiging en verdere arbeidsvoorwaarden van de directeur/bestuurder.
- Benoeming van de accountant en diens beloning op advies van directeur/bestuurder.

DANK AAN ALLE PARTNERS

Rotterdam Festivals stimuleert, brengt samen, kiest en coördineert. Het langdurende vertrouwen dat wij daarbij krijgen van onze belangrijkste opdrachtgever, gemeente Rotterdam, vormt een sterke basis die ons in staat stelt vooruit te blijven kijken en resultaten te kunnen boeken.

Vrijwel alle mooie, in dit verslag beschreven projecten zijn gerealiseerd in een uitstekende en vaak inspirerende samenwerking met een onvolprezen netwerk van initiatiefnemers, culturele instellingen, filmproducties, collega-instellingen, ondernemers, sponsors, onderwijsinstellingen, ondersteunende diensten en de raad van advies collectieve cultuurmarketing. Wij danken al deze partijen voor hun inzet, kwaliteit, samenwerkingsbereidheid én, niet in de laatste plaats, betrokkenheid bij het wel en wee van de stad Rotterdam.

COLOFON

Samenstelling en redactie
Rotterdam Festivals
Vormgeving
Grafisch Geluk

IJsvrij Park Festival | Fleur Beerhuis

Crazy Sexy Cool Circus | Joni Israël

rotterdam festivals!

Postbus 21362
3001 AJ Rotterdam
Groothandelsgebouw
Stationsplein 45 (Be. 041)
T (010) 433 25 11
info@rotterdamfestivals.nl
www.rotterdamfestivals.nl

U1 AGENDA
RDAM

**ROTTERDAM.
MAKE IT
HAPPEN.**